

Въ прѣстолни градъ на нѣкогашното Бѣлгарско царство, въ велико Тѣрново, живѣалъ Боляринъ Тихомиръ, благороденъ плодъ на Бѣлгарскытѣ князове въ Влашко, человѣкъ богатъ, уменъ и вѣренъ царскы Съвѣтникъ. Той, по Бѣлгарскыи обычай, былъ голѣмъ гостолюбецъ, и владѣалъ много мѣста въ Влашко и въ Бѣлгариѣ, и не былъ обидникъ и грабитель, но покровителъ и защитникъ на бѣднытѣ си съотечественици, — за което сега, въ нашите просвѣщенни времена, може всякой и да не повѣрува, но което въ тогашните времена не ся брояло за рѣдкость. Царть го наричалъ десно свое око, а това десно око никога не лъгало царя; кога имало да ся разгледва нѣкоїж важиж сѫдож, той привыкавалъ при себе си на помощъ Тихомира, и боляринъ турялъ ржкъ на чистото си сърце и казвалъ, по моїжъ съвѣсть, този е невиненъ, или този е виноватъ, пакъ по моїжъ съвѣсть, — а неговата съвѣсть била всякога съгласна съ правото и съ царскѣтѣ съвѣстѣ; и така сѫдбата си решавала незабавно: — правыйтъ въздвигаль насызены очи къмъ небето и благодарили Бога, като показувалъ съ ржкъ на добрыйтъ господарь и добрий Боляринъ Тихомира, а виноватый бѣгалъ въ потулии мѣста да скрье срамътъ си отъ человѣцитетъ.

Ный неможемъ да прѣмълчимъ още за единъ похваленъ обычай неговъ, обычай достойни да ся подражава въ всякий вѣкъ и въ всяко царство: и то было, дѣто на всяки дванадесетъ дена, въ широкытѣ дворове на Болярина ся поставляли трапезы длѣги, покрити съ чисты бѣлы месалы; а Тихомиръ на столъ сѣдалъ прѣдъ высокытѣ врата на кѣщѣтѣ си и приятелски канялъ при себе си на обѣдъ всички сиромасы, които минували край него, и като ся испълнялъ бройтъ, колкото можали да съберѣтъ трапезытъ му, влизалъ въ кѣщи и, като показвалъ всякому мѣсто дѣ да сѣдне, сѣдалъ и той между призованитѣ. На часътъ ся нареждали пълни чаши и блюда, и пара на сладко ухъ отъ горѣщитѣ ястия ся възвивала, като тѣнѣтъ бѣль облакъ, главытѣ на трапезицитетъ. Между това, Боляринъ ласкато говорилъ съ призованитѣ, распѣтваль ги за нуждитѣ имъ, давалъ всякому добры съвѣти, прѣлагалъ имъ своитѣ услуги и найпослѣ той ся веселилъ съ тѣхъ като съ приятели. — Така было въ старытѣ патриархални времена на Бѣлгаритѣ, когато человѣческии животъ не бѣлъ толкозъ кратъкъ.